

Το γραμματόσημο ως μέσο άσκησης εξωτερικής πολιτικής

Γράφει ο: Δημήτριος Περδίκης

Το γραμματόσημο πάρα πολλές φορές έχει χρησιμοποιηθεί σαν ένα μέσο άσκησης εξωτερικής πολιτικής από πολλές χώρες. Μία από αυτές είναι και η Ελλάδα. Ας δούμε μία τέτοια περίπτωση.

Βρισκόμαστε στο 1954. Κυρίαρχο ζήτημα στην πολιτική σκηνή αλλά και στην κοινή γνώμη είναι το Κυπριακό και το αίτημα για ένωση της Κύπρου με τη μητέρα Ελλάδα. Πρωθυπουργός είναι ο Στρατάρχης Αλέξανδρος Παπάγος, ο οποίος στις 22 Δεκεμβρίου 1953 είχε συναντήσει τον Άγγλο πρωθυπουργό Άντονι Ήντεν. Είχε συναντήσει όμως και μία τελείως αδιάλλακτη στάση από τον Βρετανό ομόλογό του για να συζητήσουν το θέμα της Κύπρου ή έστω για να παραπέμψουν αυτό στο εγγύς μέλλον. Όλοι, πολιτικοί και λαός, και περισσότερο βέβαια οι Κύπριοι αδελφοί πίεζαν. Ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος δήλωνε τότε πως αν η ελληνική κυβέρνηση δεν θέλει να φέρει το θέμα της Κύπρου στα Ηνωμένα Έθνη, τότε θα ψάξουμε να βρούμε μία τρίτη χώρα για να το πράξει.

Έτσι η ελληνική κυβέρνηση αποφασίζει να φέρει στον ΟΗΕ το θέμα της αυτοδιάθεσης της Κύπρου. Στις 16 Αυγούστου κατατέθηκε η ελληνική προσφυγή. Η ελληνική πλευρά πέτυχε την εγγραφή της προσφυγής στην ημερήσια διάταξη της 9^{ης} Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ.

Τότε αποφασίζεται η έκδοση μίας σειράς 6 γραμματοσήμων που θα βοηθούσε την υπόθεση. Η σειρά κυκλοφόρησε στις 22 Σεπτεμβρίου 1954, ως παράσταση είχε τα επίσημα πρακτικά της βρετανικής βουλής των κοινοτήτων της Τετάρτης 28 Ιουλίου 1954, όπου είχε συζητηθεί το κυπριακό ζήτημα με ευνοϊκές εισηγήσεις για την ελληνική πλευρά. Μέσα σε έναν ελάχιστο χώρο 23 X 20 χιλιοστών κατορθώνεται να εκτυπωθεί ένα κείμενο 708 λέξεων των πρακτικών!! Στο μέσο είχε προστεθεί μια μουντζαλιά, μία μαύρη κηλίδα σαν ένδειξη αποδοκιμασίας για τη βρετανική στάση.

Το κείμενο είχε εκτυπωθεί σε τρεις γλώσσες, στα Ελληνικά (1,20 δρχ.) Στα Αγγλικά (2 δρχ., 2,50 δρχ., 4 δρχ.) και στα Γαλλικά (2 δρχ., 2,40 δρχ.) Γραμματόσημα των 2 δρχ. κυκλοφόρησαν 2 διαφορετικά, το ένα στα Αγγλικά και το άλλο στα Γαλλικά.

Ετοιμάστηκαν πολυτελείς κασετίνες που περιείχαν τη σειρά αυτή, οι οποίες προσφέρθηκαν στις αντιπροσωπείες των άλλων χωρών μελών στα Ηνωμένα Έθνη.

Όμως η Ελλάς έψαχνε για φίλους και συμπαραστάτες στον ΟΗΕ και δεν εύρισκε. Τα τείχος Ηνωμένων Πολιτειών - Βρετανίας που είχε υψωθεί εμπρός της δεν άφηνε περιθώρια αισιοδοξίας για την έκβαση του εγχειρήματος και έτσι τελικά τον Δεκέμβριο η Ελλάς απέσυρε «προσωρινά» την προσφυγή της.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία κυκλοφόρησαν κανονικά τα γραμματόσημα αυτά μέχρι την 31^η Μαρτίου 1955, οπότε και τα απέσυραν. Στη Βρετανία τα γραμματόσημα αυτά τα ονομάζουν ακόμα και σήμερα “the Enosis issue”.

Το γραμματόσημο είχε χρησιμεύσει σαν ένα εργαλείο άσκησης εξωτερικής πολιτικής. Ο συσχετισμός όμως των δυνάμεων εκείνης της εποχής και οι γεωπολιτικές ισορροπίες, ιδιαίτερα μετά την απώλεια των βρετανικών βάσεων στην Αίγυπτο, δημιουργούσαν ένα κλίμα ανασφάλειας για τα δυτικά συμφέροντα. Η Σοβιετική Ένωση βέβαια στήριζε κάθε ανταποικιακή και κάθε αντιαμερικανική προσπάθεια. Όμως, για την Ελλάδα του 1954 η προσπάθεια να τα βάλει με τα συμφέροντα της «μεγάλης υπερατλαντικής φίλης και συμμάχου χώρας», όπως απεκαλούντο οι ΗΠΑ, ήταν κάτι άστοχο ή και ανόητο, που έφερε και την Τουρκία στο «παιχνίδι» και αυτό είναι κάτι που το πληρώνουμε και τώρα μετά από 62 χρόνια.